

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑/๒๕๕๓

วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง ศาลอาญากรุงเทพใต้ส่งคำร้องของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๕๕๐/๒๕๓๖ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลอาญากรุงเทพใต้ได้ส่งคำร้องของจำเลยที่ ๑ (นายสมพร เดชานุภาพ) จำเลยที่ ๒ (นายเนร มหาวิทย์) และจำเลยที่ ๔ (นายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ) เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๒๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญและใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ หรือไม่

ตามคำร้อง คำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมของผู้ร้องทั้งสามได้ความว่า พนักงานอัยการกองคดีอาญากรุงเทพใต้ เป็นโจทก์ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๕๕๐/๒๕๓๖ ฟ้องนายสมพร เดชานุภาพ (ผู้ร้องที่ ๑) นายเนร มหาวิทย์ (ผู้ร้องที่ ๒) และนายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ (ผู้ร้องที่ ๓) เป็นจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ ในข้อหาพร้อมกันก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดด้วยการใช้จ้างวานหรือยุยงส่งเสริมให้ฆ่าผู้อื่น (นายประมาน ชันเชื้อ) โดยเจตนาและไตร่ตรองไว้ก่อน อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๒๘๘ และมาตรา ๒๘๙ คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอาญากรุงเทพใต้

ผู้ร้องที่ ๑ และที่ ๒ ยื่นคำร้องว่า ถูกเจ้าพนักงานตำรวจกองปราบปรามซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐทำการจับกุม ควบคุมและดำเนินการสอบสวนในข้อหาดังกล่าว โดยไม่มีอำนาจสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๕ ถึงแม้ว่ากองปราบปรามมีเขตอำนาจสอบสวนคดีได้ทั่วราชอาณาจักรก็มิใช่เป็นการให้อำนาจตามกฎหมาย แต่เป็นเพียงระเบียบภายในของกรมตำรวจเท่านั้น กล่าวคือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยมีข้อความในข้อ ๒.๕ ให้อำนาจแก่อธิบดีกรมตำรวจเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน และมีอำนาจสั่งการเกี่ยวกับคดีอาญาได้ทุกคดี อธิบดีกรมตำรวจจึงมีคำสั่งที่ ๘๖๑/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๖ แต่งตั้งเจ้าพนักงานตำรวจกองปราบปราม ทำการสอบสวนคดีของผู้ร้องทั้งสาม

จึงเป็นการสอบสวนที่ไม่เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมและเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องทั้งสองที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ตามมาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๓ วรรคสอง เป็นการสอบสวนที่มีชอบ นอกเหนือจากที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดไว้ ดังนั้น คำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวน ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ จึงเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

ทั้งนี้ เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๓

ผู้ร้องที่ ๓ ยื่นคำร้อง คำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องและคำร้องเพิ่มเติมว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาล โดยมีได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน” เป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ต้องด้วยมาตรา ๖ เป็นอันใช้บังคับมิได้ เพราะ

๑. คดีที่ไม่มีการร้องทุกข์ กล่าวโทษ หรือร้องขอให้ช่วยเหลือ หรือการร้องทุกข์ กล่าวโทษ หรือร้องขอให้ช่วยเหลือซึ่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๕ และมาตรา ๑๒๗

๒. การใช้ราษฎรในการสืบสวน ซึ่งขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๑๐) มาตรา ๑๗

๓. คดีที่มีการรวบรวมพยานหลักฐานที่ไม่ถูกต้องไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะผู้รวบรวมไม่ได้เป็นพนักงานสอบสวน และการบันทึกสำนวนการสอบสวนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะผู้บันทึกไม่ได้เป็นพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๑ มาตรา ๑๓๕

๔. คดีที่ไม่มีการกระทำอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด (หลอกให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง) ซึ่งเป็นการไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ ประกอบกับมาตรา ๕๕

๕. การออกหมายจับและการจับที่ไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๖ (๑) มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๐

๖. การสอบสวนที่ไม่ปฏิบัติตามกระบวนการทางอาญา ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาทั้งหมด

๗. พยานหลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบ ผ่าฝืนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖

๘. การสอบสวนที่ได้กระทำขึ้นโดยที่ไม่มีความผิดอาญาเกิด อ้าง หรือเชื่อว่าเกิด หรือผู้ต้องหา มีที่อยู่ หรือถูกจับ (โดยชอบ) ซึ่งฝ่าฝืนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๓๑ และมาตรา ๑๓๕

๙. การกันผู้ต้องหาด้วยกันไว้เป็นพยาน ซึ่งไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒ ที่ห้ามมิให้โจทก์อ้างจำเลยเป็นพยาน

๑๐. กรณีไม่มีผู้เสียหายตามกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔)

๑๑. การสอบสวนที่ได้กระทำโดยผู้ไม่มีอำนาจสอบสวน ซึ่งขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๔๐

คดีและการกระทำต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น พนักงานอัยการสามารถฟ้องคดีได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐

นอกจากนี้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ห้ามพนักงานอัยการฟ้องคดี เฉพาะในกรณีที่ได้มีการสอบสวนในความผิดเท่านั้น แต่ไม่ได้ห้ามในกรณีการสอบสวนโดยไม่ชอบ สอบสวน โดยไม่มีอำนาจ สอบสวนโดยผิดกฎหมาย การใช้บังคับบทบัญญัติ มาตรา ๑๒๐ นี้ ผู้ใช้อำนาจรัฐ คือพนักงานอัยการจึงมีอำนาจที่จะกระทำละเมิดสิทธิและเสรีภาพ และศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ของประชาชนได้โดยตรง และทำละเมิดได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งสิทธิที่รัฐธรรมนูญรับรองและคุ้มครองไว้ ตามมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๕ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๓ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ จึงขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญ และนอกจากนี้ยังขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ และมาตรา ๗๐ โดยตรงอีกด้วย

พนักงานอัยการผู้ถูกร้องได้แถลงเป็นหนังสือความว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปของตัวสถาบันและของเจ้าพนักงานของรัฐในการ ที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ จึงเป็นกฎหมายที่บัญญัติแต่เพียงว่า อำนาจศาล พนักงานอัยการ พนักงาน ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ต้องเป็นไปตามกฎหมาย และข้อบังคับทั้งหลาย อันว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของ เจ้าพนักงานนั้นๆ ซึ่งหมายถึงว่า อำนาจของเจ้าพนักงานย่อมเป็นไปตามกฎหมาย และข้อบังคับทั้งหลาย ที่ว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานนั้นๆ โดยที่อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานแต่ละคน ย่อมแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจในการออกประกาศ หรือข้อบังคับ เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานในหน่วยงานต่างๆ

ในสังกัดไม่ขัดกัน เช่น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นพนักงานสอบสวน ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดให้ตำรวจฝ่ายเดียวเป็นพนักงานสอบสวน เพราะหากรัฐมนตรีไม่กำหนดดังกล่าวแล้ว เมื่อเกิดคดีขึ้นพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจต่างมีอำนาจสอบสวน ย่อมเกิดการซ้ำซ้อนและเป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชน

ในส่วนมาตรา ๑๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นั้น มีข้อจำกัด ห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีต่อศาลโดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน ตามมาตรา ๑๒๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดขั้นตอนการดำเนินคดีอาญาว่าจะต้องกลั่นกรองตรวจสอบด้วยการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานก่อนดำเนินคดี อันเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน มิให้ถูกกระทบกระเทือน บทบัญญัติมาตรา ๑๒๐ จึงมิใช่เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจพนักงานอัยการที่จะฟ้องคดีได้ตามอำเภอใจ แต่เป็นบทบัญญัติที่จำกัดอำนาจพนักงานอัยการไว้ว่า จะฟ้องคดีได้ต้องมีการสอบสวนคดีนั้นก่อน ถ้าคดีใดไม่มีการสอบสวน พนักงานอัยการจะฟ้องคดีต่อศาลไม่ได้ ทั้งนี้ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๕๕๐/๒๕๓๖ ของศาลอาญากรุงเทพใต้ ที่พนักงานอัยการฟ้องจำเลยทั้งสองต่อศาลนั้น การสอบสวนของพนักงานสอบสวน โดยพนักงานสอบสวนกองปราบปราม กรมตำรวจ และโดยอธิบดีกรมตำรวจ เป็นไปโดยชอบถูกต้องตามกระบวนการขั้นตอนที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดไว้ทุกประการ ตั้งแต่การรับคำร้องทุกข์กล่าวโทษ การสืบสวน การขออนุมัติจับกุม การแจ้งข้อหา การขอค้นผู้ต้องหาเป็นพยาน การรวบรวมพยานหลักฐาน การทำความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาทั้งสี่หรือจำเลยทั้งสี่ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๕๕๐/๒๕๓๖ ทั้งสี่คนและควรสั่งไม่ฟ้อง นายบรรเจ็ด จันทนะเปลิน ผู้ต้องหาที่กันไว้เป็นพยานก็ถูกต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และระเบียบข้อบังคับของกรมตำรวจและกระทรวงมหาดไทย บทบัญญัติมาตรา ๑๒๐ จึงเป็นบทบัญญัติรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนที่ตกเป็นผู้ต้องหา เพราะพนักงานสอบสวนมีหน้าที่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเพื่อพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๑ ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๒๐ เป็นบทบัญญัติที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์คำร้องของผู้ร้องทั้งสามแล้ว มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ร้องทั้งสามมีสิทธิเสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๒๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๖๗ มาตรา ๗๐ มาตรา ๒๔๑ และมาตรา ๒๔๓ หรือไม่

สำหรับประเด็นข้อ ๑ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” เห็นว่า ตามบทบัญญัติดังกล่าว ข้อความที่ว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดี” ย่อมหมายถึงบทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่คู่ความในคดีนั้น ตามคำขอของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือศาลเป็นผู้หยิบยกบทบัญญัติของกฎหมายใดขึ้นวินิจฉัยชี้ขาดคดีเองโดยไม่มีฝ่ายใดร้องขอ ฝ่ายที่ได้รับผลร้ายหรือความเสียหายจากบทบัญญัตินั้นๆ ใช้บังคับมิได้เพราะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญส่วนในคดีของผู้ร้องทั้งสามนั้น บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามคำขอของพนักงานอัยการโจทก์ ซึ่งเป็นผลร้ายแก่ผู้ร้องทั้งสามได้แก่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ ๒๘๙, ๘๓, ๘๔ เท่านั้น ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๒๐ ซึ่งผู้ร้องอ้างว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ นั้น เป็นบทบัญญัติในกฎหมายวิธีสบัญญัติที่เกี่ยวกับการกำหนดและควบคุมการใช้อำนาจหน้าที่ของศาล ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ พนักงานฝ่ายปกครอง และตำรวจว่าจะต้องเป็นไปตามกฎหมาย หรือข้อบังคับ รวมทั้งคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่พนักงานอัยการฟ้องว่าจะต้องมีการสอบสวนในความผิดที่ถูกร้องนั้นเสียก่อน ซึ่งเป็นกระบวนการก่อนนำคดีมาสู่ศาล และศาลก็ต้องพิจารณาในเบื้องต้นถึงอำนาจการสอบสวน การกระทำต่างๆ ของพนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการว่าถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับหรือไม่ เนื่องจากผู้ร้องทั้งสามได้คัดค้านไว้ในคดีนั้นแล้วว่าการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการเป็นไปโดยมิชอบหลายประการซึ่งหากศาลพิจารณาพยานหลักฐานของผู้ร้องทั้งสามแล้วเชื่อว่าการสอบสวนเป็นไปโดยมิชอบเนื่องจากผู้สอบสวนไม่มีอำนาจสอบสวนที่ดี การสอบสวนและการสั่งฟ้องของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการมิได้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่ดี ศาลก็ต้องพิพากษายกฟ้อง โดยวินิจฉัยว่าคดีของพนักงานอัยการโจทก์ถือว่าไม่มีการสอบสวนในความผิดที่ฟ้องนั้นมาก่อน พนักงานอัยการจึงไม่มีอำนาจที่จะฟ้องผู้ร้องทั้งสามได้ เพราะขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๒๐ ซึ่งผู้ร้องทั้งสามก็สามารถที่จะดำเนินคดีอาญากับบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้อยู่แล้ว ในฐานะที่ถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะเห็นได้ว่า ในกรณีนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๒๐ เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่นับว่าเป็นคุณแก่ผู้ร้องทั้งสามหาได้เป็นโทษหรือผลร้ายแก่ผู้ร้องทั้งสามไม่ เพราะทำให้ผู้ร้องทั้งสามพ้นจากการถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดตามฟ้อง แต่หากศาลเชื่อว่าการสอบสวนและการสั่งฟ้องของพนักงานอัยการเป็นไปโดยชอบทุกประการ ก็หาใช่ข้อเท็จจริงที่ยุติว่าผู้ร้องทั้งสามเป็นผู้กระทำความผิดตามฟ้องไม่ เพราะพนักงานอัยการโจทก์ก็ยังคงมีหน้าที่ต้องนำพยานหลักฐานทั้งปวงมาสืบเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ร้องทั้งสามต่อไป ซึ่งผู้ร้องทั้งสามก็มีโอกาสที่จะนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างพยานหลักฐานของพนักงานอัยการได้ มิใช่ว่าหากการสอบสวนเป็นไปโดยชอบแล้วกฎหมายให้ถือว่าผู้ร้องทั้งสามเป็นผู้กระทำความผิดตามฟ้องแต่อย่างใด ในกรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๒๐ แม้จะมีได้มีผลเป็นคุณแต่ก็มีได้เป็นโทษหรือผลร้ายแก่ผู้ร้องทั้งสามแต่อย่างใดเช่นกัน และหากพยานหลักฐานของผู้ร้องทั้งสามสมเหตุผล มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานของพนักงานอัยการโจทก์ได้ทุกกรณี ศาลก็จะต้องพิพากษายกฟ้อง โดยวินิจฉัยว่ามีได้มีการกระทำความผิดตามฟ้องเกิดขึ้นและผู้ร้องทั้งสามมิใช่ผู้กระทำความผิด โดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗ วรรคหนึ่งซึ่งบัญญัติว่า “ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชี้ว่าน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง อย่าพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามี การกระทำความผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น” ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๒๐ จึงมิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่งที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยได้ ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นต่อไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้องทั้งสาม

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ